

Over de tweetalige Vlaming in het 1ste jaar SO.

1 februari 1990

Auteur: Jos van de Poel

Volume: 19

Nummer: 4

Pagina's: 3-11

Documenten

- [vonk_jrg19_055.pdf](#)

ip 4r w wp 0 tu veux avow un snoepeke over de tweetalige vlaming in het 1 ste jaar so jos van de poel een project onderzoeksresultaten c ussen 15 11 85 en 10 11 87 mocht ik een onderzoeksteam leiden 1 terloops genoteerd onze opdracht was binnen het vrij katho tijdens school en klasbezoek liek onderwijs van de anwerpse agglome ratie 2 tot bevestiging of ontkenning van enkele geruchten en vermoedens to komen er zijn twee scholen met een meerderheid aan we spitsten onze aandacht toe op deze ba franstalige leerlingen tijdens de les en op de sisvragen speelplaatspreken ze order elkaar frans in de er zijn nog franstaligen in vlaanderen 3 hoe andere scholen is een franstalige minderheid scoren hun kinderen in het nederlandstalig se franstaligheid vaft hier niet op cundair onderwijs so en voor nederlands en er bestaat een schoolcircuit voor franstalige voor andere vakken meisjes de leerlinge begint in de meest leerstof is franstaligheid voor die kinderen een handicap gerichte school haakt om allerlei redenen af gaat voor hun schoolloopbaan indien ja door wie over haar de gedeeltelijk kindgerichte school wordt daaraan verholpen en hoe ervaart dear weer leer of andere problemen en als onderzoeksterrein kozen we negen colleges besluit in de meest kindgerichte school 5 de en instituten 4 waarvan een van schooltype i er type i school uit deze negen moesten ten minste vijf franstalige leerlingen in jongensscholen met franstalige meerderheid zijn het eerste jaar zitten samen met de 899 leerlingen er in ors onderzoeksgebied niet ze bestaan wel 732 meisjes en 167 jongens warden 9 directiele binnen de antwerpse agglomeratie maar vallen den 6 mannen en 3 vrouwen 31 leerkrachten 8 buiten onze bevoegdheid 6 mannen en 23 vrouwen en 137 ouderparen be heel wet franstaligen roamer zich tweetalig vraagd binnen hun eigen taalgroep bezorgt hen dat een 19 de jaargang nummer 4 febr 1990w hogere status welke twee talen er bedoeld de franstalige leerlingen zelf klaagden niet over werden was niet altijd duidelijk gewoonlijk was een taalachterstand voor nederlands ze gebruik frans de basistaal tweetaligheid bestond dan ten nederlands vooral schriftelijk en wat ze aan uit the basistaal met nederlandse antwerpse punten verloren voor opstel konden ze met zins woorden en of uitdrukkingen doorweven of

uit en woordontleding weer ophalen behalve een die basistaal met letterfijke vertalingen uit het ne sporadische spreekbeurt moesten ze zelden het derlands woord nemen bij een idasgesprek konden ze b v tu veux avoir un snoepeke un bolleke onopgemerkt blijven tu as beaucoup d huiswerk ce soir de franstalige ouders vonden een receptief on a mange de la rode soap avec des beheersen van het nederlands wel belangrijk boulekes la dedans schrijven zonder fouten werd minder sterk be tention ne tombez pas sur voice casaque klemtoond en spreken was niet nodig omdat het casaque van het antwerpse kazale tweektalige milieu toch op twee talen kon terugval voor lschooltas len begrijpen deden ze elkaar altijd je ne peux pas en dehors de mss pieds 1k kan niet uit de voeten als de franstaligen binnen een klas een minder systematisch onderzoek heid vormen groeperen ze zich tot een kliek een clan die zich tegenover anderen beschermt en het systematische onderzoek bestond uit een afschermt door kledij zelfs in scholen met uni gesprek maids schooldirectie een enquete bij alle form hooding geheimtaal ouderlijke status en leerlingen een lees en gespreksbeurt voor de soon vrijetijdsbesteding frans taligen en een enquete in het nederlands bij in geen enkele onderzochte school wordt bij de de franstalige ouders vermoedens werden be inschrijving naar de thuistaal gevraagd half vestigd met feiten aangevuld en nieuwe vragen novemberwistgeen enkele leerkracht nederlands rezen op officieel walks die was voortgaand op eigen observatie en vermoedens konden ze de frans taligen wel aanduiden de d irectie slechts in den school werd aan de ouders in het gesprek met de directieleden bewees duidelijk oktober een beginselverklaring voorgelegd in de dat zij de leerlingen nietgoed kennen en dus weinig zin van wij zijn een nederlands talige school weten over concrete taalproblemen als er al frans dos is het nederlands de voertaal voor alle taligen zijn binnen de school moeten ze door de onderwijs en communicate niemand kan zich leerkrachten en de studiemeesters opgevangen op anderstaligheid beroepen als verontschuldi worden ging voor slechtere schoolresultaten mondelinge oudercontacten gebeuren in de taal de meeste leerkrachten tilden niet zwaar aan de van denuders zowel aan de telefoon als op ouder aanwezigheid van franstaligen op school het avonden schriftelijk zijn ze steeds in het neder was ofwel een traditie ofwel een te verwaarlozen lands aantal ofwel een hopeloos geval dat je zo snel heel wat leerlingen haken in het derde jaar so af mogelijk moest doorsluizen naar een volgende omdatze hun eigen gedachten onvoldoende in het andere klas school in de type 1 school waren ze nederlands kunnen uitdrukken als oorzaken geeft klanten voor de remedidringsles vreemd was de directie aan de verkeerde studietichting het dat oak leerkrachten frans zich in die zin uitten gebrekkige taalonderwijs in de basisschool soms voor hen was een bijkomend argument dat de de thuistaal de onvoldoende opleiding van de franstalige leerlingen dachten dat ze frans vol leerkrachten nederlands het ontbreken van stren doende kenden en dat ze dos geen lessen op ge richtlijnen van bovenuit inrichtende macht school meer nodig hadden leerplancommissie inspectie en de onverschillig vc febr 1990 19 de jaargang nummer 4 held van de ouders een gesprek met de hoofdin nodig als specifieke taalproblem en noemen deze spec tie basisonderwijs bevestigd door enkele leerkrachten kantonnale inspectieleden 7 legde de vinger op onvoldoende beheersing van een basiswoorden de gevoelige

plek van het taalonderwijs in de schat over het dagelijks even basisschool in de eerste zes jaar van zijn school gebrekaan kennis van synoniemen antoniemen loopbaan kan een kind niet overzitten als de ou en homoniemen ders hiermee niet akkoord gaan 8 ook bij onvol gebrekaan inzicht in letterlijke en figuurlijke taal doende kennis van het nederlands moeten onder spreekwoorden en zegswijzen wijzers kinderen laten overgaan er wordt door gebrekaan praktische kennis van de spellingver leerkrachten en taakleraren heel wat work verzet worvenheden uit de basisschool winker en maar loch verlaten franstalige kinderen de basis medeklinkerverdubbeling werkwoordsvormen school met een achterstand voor taal en beginnen hoofdletters ze gehandicapt aan het so het excuus dat de onvermogen tot technisch juist spreken brouw onderwijzer niet opgeleid werd om franstaligen rol r lengte van de klinkers verschil tussen nederlands te leren geldt ook hier stemhebbende en stem loze medeklinkers on nederlandse intonatie onvermogen om vlot te spreken stoplappen als de leerkrachten eu te lange gauzes verglijden naar andere de enquote bij leerkrachten nederlands wijst op woorden gebruik van frans en nederlands ant het grote verschil tussen het schoolvak nederlands werps door elkaar en de voertaal nederlands in de eerste jaren van geen kennis van de culturele taalcomponenten het so ook al schrijven leerplancommissies het en situationeel gebruikte taal gebruik van een levende hedendaagse taal voor 9 loch bestaat ze zelden in het schoolboek de alle leerkrachten geven toe dat sterk begaafde schoolconversatie het schoolopstel het school franstaligen makkelijk meekunnen ze bevestigen dictee heel veel leerboeken uit het recente verle het verhaal van de directie dat de probl em en eerst den blijven bij stereotype zins en woordontleding in het derde jaar so duidelijk zichtbaar worden en technische taalterminologie geheugenwerk en bijna altijd voortspruiten uit het onvermogen om schrijfvaardigheid hanger zelden wordt er aan de persoonlijke meningen en standpunten uit te druk spreektaal gedokterd en de lectuur van de leerling ken ook voor de andere vakken ook leerkrachten is niet van die acrd om daarin verbetering te bren frans wijzen op het beperkte uitdrukkingsvermo gen 10 de taal van de leerling heeft zelden iets gen van deze groep vooral schriftelijk dan met die uit het schoolboekje te maken leerkrach twee leerkrachten waren van huize uit franstalig ten wijzen terecht op de houderige onnatuurlijke voedden ook hun eigen kinderen tweetalig op maar levenloze taal van de franstaligen een verwijt dat vonden dit geen bezwaar om nederlands in het sours ook voor de andere leerlingen geldt maar eerste jaar so te onderwijzen zo moeilijk was die die kunnen zich aan andere taalbronnen laven 11 taal nu ook weer niet van culturele taalcomponen toch ondernemen die leerkrachten er niet veal ten hadden ze nooit gehoord 13 tegen de helft meant dat occasionele spelling en uitspraakwenken als remediering volstaan ze zijn tevreden als de franstaligen het peil van repro de leerlingen duktie op toetsen examens bereiken 12 de leerlingen warden aan een dubbele enquete leerkrachten nederlands die tegelijkertijd klasle onderworpen een schriftelijke voor de hale klas en raar zijn hebben een dieper inzicht in de taalnoden een mondelinge voor een klasdoorsnee 14 in van hun franstalige leerlingen misschien wel vergelijking met de franstaligen uit diezelfde klas omdat ze meer tot spontane gesprekken over alle franstalige leerlingen vinden zelf dat ze proble daagse dingen komen metataal is

daarbij niet direct men hebben met het juiste gebruik van het bepa 19 de jaargang nummer 4 febr 1990 nam lend lidwoord de voornaamwoordelijkeaanduiding de ouders de meervouds en de werkwoordsuitgangen de de ouderenquete leverde drie groepen ouders op bijwoorden van tijd en plaats de ondergeschikte 32 stuurt zijn kind naar een nederlandstalige voegwoorden de inversievezinsbouw hetgebruik school en aanvaardt alle consequenties 67 zendt van elliptische zinnen iclank en woordzinnen en zijn kind naar antwerpen omdat brussel te verve hetvraagstaartje de figuurlijke taal de spreekwoor dour is en omdat er met antwerpse scholen wel den en de zegswijzen 2 van de bevraagden vindt compromissen te sluiten zijn die wijzen dan in de dat ze op school onvoldoende voor mondeling richting van taalfaciliteiten voor minderheden 1 nederlands getraind worden 15 vindt dat je overal in vlaanderen goed frans kan 60 van de franstaligen spreekt thuisaltijd frans leren en dat most dan maar binnen antwerpen 17 sums 23 springt tijclens gen gesprek spon gebeuren het onderzoeksteam had bij de laatste taan naar nederlands antwerps over heel dikwijls groepwel de bedenking dat de vragenlijstverkeerd krijgt een franse vraag of vaststelling een vlaams begrepen was antwoord of commentaar franstalige ouders behoren tot twee socials klas sen de oude en de nieuwe bourgeoisie de oude op school wordt met interne vrienden vriendin is rijk geweest en wil een levensstandaard uit het nen frans gesproken maar 60 beweert binnen verleden hooghouden ze praat graag over vroe de schoolmuren nooit frans als voertaal te gebrui ger verdeelt de menses in klassen vindt de fran ken 18 wil wel naast een taalgenoot zitten om se cultuur de bests van europa houdt de kinderen elkaar te kunnen helper bij vertaalwerk want zeer angstval lig binnen haar eigen bereik door het dikwijls moeten ze vragen van de leerkracht organiseren van cultuurgebonden activiteiten in het omdenken naar het frans om ze in het nederlands frans het uithuwelijken binnen de eigen groep te kunnen beantwoorden bij groepswork is dit het werkverschaffen en het babysitten zij weten probleem minder groot 9 zit liever naast een wel dat sommige mensen vlaarns spreken maw vlaming vooral bij groepswork daar hebben ze bijna geen contact mee zelf woven ze nogal verspreid binnen de agglomerate in hun vrije tijd gebruiken zeer velen 83 het de nieuwe bourgeoisie is tweetalig voor haar is nederlands vooral bij de jeugdbeweging ook al de franse cultuur veal hoogstaander dan de lopen begrippen als leugdbeweging sportclub nederlandse haar laden groeperen zich in schil en culturele kring sterk door elkaar rh is lid van de schoten s gravenwezel berchem pulhof een eigen tercle waarbinnen ze elkaar in hun edegem en hove 16 ze heeft meestal geen vrije tijd bij een van hen thuis ontmoeten naar film personeel want ook minder geld dan de oudere en theater gaan dansles volgen enz in t frans generate ze werkt in brussel least tot in vilvoor uiter aard de op de train een vlaamse kraut die dear voor een waalse verwisseld wordt is ervan overtuigd de nederlandstaligen herkennen de anderen aan dat ze de financieel economische vlaamse boot hun onregelmatig spreektempo hun stoplappen niet mag misses en voedt de eigen kinderen twee hun franse r het foutieve gebruik van de en het talig op gemengde vriendschappen en huwelij de foutieve werkwoordsvorm en bij zwak en steak in ken zijn normaal als ze de enders doelstellingen de verleden tijd of bij de deelwoorden hun gebrek niet in de wag staan haar kin-

deren gaan in ant kig woordgeheugen dat opgevuld wordt met fran werpen naar school haar verwachtingen naar se woorden machin chose dirges en hun leerkrachten nederlands toe liggen hoog ze hoog spreekvolume vooral als ze order elkaar moeten tolerant zijn remedieren bijlessen organi frans spreken soms willen ze helemaal niets met seren er in elk gavel voor zorgen dat het kind kan deze leerlingen te maker hebben omwille van de overgaan 35 vindt dat de school eisen mag neerbuigende franse hooding tot uitgesproken stellar ook op taalgebied maar dan wel binnen de vijandigheden komt het zelden les nederlands 17 w i febr 1990 19 de jaar gang nummer 4 een zwakkere vorm van onderwijs zenden de remedieren leerling naar brussel verwijzen de leerling maar laten aanmodderen de leerling op dure bijlessen ja of nee zetten in al deze gevallen is het kind weer het kind van de rekening het antwoord is niet zo eenvoudig in een eerste zelfs met of on van daze oplossingen zal het neder opwelling kan het la zijn wij hebben tijd en geld lands van de middelmatig tot zwak begaafde fran besteed aan het onderwijs voor migrantenkinde stalige middelmatig tot zwak blijven ren en aan het bijzonder onderwijs dus voor de de tweede mogelijkheid tot echt rem ediltren ligt in andere belgen mag er ook wat gebeuren wette het werken aan een mentaliteitsverandering van hik is er echter geen franstalig onderwijs voorzien de ouders het onderwijsmilieu en de kinderen al tenzij privy onderwijs een echt volledig onderwijs een bijna zo moeilijke remediering als de eerste voor tweetaligen bestaat ook niet dus het woord maar het proberen waard als de leerkracht met het en de load zijn aan de ouders maar de werkelijk onderwijspeil met de onderwijskwaliteit begaan held wijst op de aanwezigheid van franstaligen in is nederlandstalige scholen dus moeten woord en daad van de school komen en dat gebeurt zo mentalitersverandering al decennia lang onuitgesproken improvisato risch maar er gebeurt wat op het niveau van de naar de ouders toe moeten culturele kringen en leerling van kleuter tot eerstejaars universiteit 18 volkshogescholen duidelijk laten weten hoe in de dagelijkse praktijk bereikt de begeleiding de nadelig tweetaligheid voor normaal tot minder remedioring de behandeling van de franstalige begaafde kinderen kan zijn 20 ze kunnen hier leerling zelden het professionele pail omdat de bq gesproken geschreven en beeldende pers ter leerkracht nederlands nergens opgeleid ward om hulp roepen die taal als tweede taal te onderwijzen blijft de kleuterleiders moeten de ouders op hetzelfde benadering improvisatie met heel veel goede wil nadeel wijzen en in elk geval met de kleuters heel veel tegenkanting sours of altijd tussen de nederlands spreken bedrijven door want extra tijd is er niet voor het onderwijzers moeten nogmaais de nadelen van kan dan moeilijk anders of de eindejaarsevaluatie tweetaligheid beklemtonen de ouders vragen van van fransstalige leerlingen wordtgeen zelfbeschul de zgn tweetaligheid of te stappen en zelf de diging van de leerkracht en zeker geen afwentelen taalgehandicapt extra taaltaken geven van de schuld op een kind dat het frans van huize leerkrachten so moeten de ouders op de gevol uit opgelegd kreeg gen van vroege tweetaligheid wijzen gebrekkig redeneervermogen grotere leans op schoolmis van kleuter tot secundair onderwijs laten de leer lukking kleinere verbale weerstand grotere verkrachten daarom de leerlingen overgaan de leer staanbaarheidsproblemen zelf moeten ze meer krachten wetenschappen b 19 interpreteren wat de voertaal dan

het schoolvak aanbrengen de nederlands onkundige bedoelt daarin gevolgd inspectie en directieleden moeten hun leerkracht door leerkrachten van de humane wetenschappen ten tot inzicht in juist voertaalgebruik brengen met soms een uitzondering van leraren nederlands moeten zelf principiële taalstandpunten verdedigen en frans in het so wordt de toestand vanaf het gen en er met alle middelen voor zorgen dat derde jaar onhoudbaar maar dan is het altijd de nederlands de voertaal blijft voor alle onderwijs schuld van de leerling indien deze mislukt en voor alle verkeer binnen de school 21 moet er geredieerd worden dan vragen leer de opleidingsinstituten moeten hun studenten krachten dringend om materiaal tijd en geld de inzicht in franstaligheid bijbrengen ook een wil is er want de uitdaging bestaat en wat als er minimum aan didactiek van het nederlands als gees remediering mogelijk blijkt de leerling naar tweede taal is noodzakelijk 19 de jaargang nummer 4 febr 1990 11 m reele remediering voor 1 so wat franstaligen in 1 so zeker nodig hebben technische uitspraak oefeningen rijmpjes die begint bij de inschrijving er wordt naar de gedichtjes anti brouw oefeningen oefeningen thuistaal gevraagd en bij tweetaligheid ook naar op lengte van klinkers en tweeklanken en op de schoolse resultaten zijn die beneden pail 22 stem hebbende en stemloze mededinkers korte dan wordt de leerling ofwel een minder stork taal navertel oefeningen korte spontane vertelmo gerichte studierichting aanbevolen ofwel wordt menten op de extra inspanning voor nederlands gewoondenschat woorden synoniemen antonien men spreekwoorden en zegswijzen rood het bij het eerste oudercontact legt de schooldirectie dagelijks leven verkeer wovon spelen spor een beginselverklaring of waaruit duidelijk het ten hobby s reizen vragen antwoorden in ontbreken van taalfaciliteiten opvalt lichten geven standpunten bepalen recla zo snel mogelijk na het schoolbegin probeert de meren beleefd zijn commentarigren leerkracht nederlands te ontdekken wie fransta structuren leren luisteren naar en werken met kg is dit kan door korte idasgesprekken voor wank en woordzinnen elliptischezinnen vraag leesbeurten dicteetjes en creatieve schrijfoefen staartjes korte gesprekjes over het dagelqkse ningen de klas wordt in twee groepen gesplitst leven voeren woordenschat binnen de geleer de eerste groep krijgt meer taalaandacht dus de structuren in de praktijk omzetten teksten meer spelling spreekmogelijkheid opstel de parafrazeren vakleerkrachten worden op de hoogte gehouden spelling gebruik van de en het meervouds van taalproblemen en remediering vormen uitgangen bijvoeglijke naamwoorden er zijn dagelijks afzonderlijke lesbeurten waarin aanwijzende en betrekkelijke voomaamwoor de franstaligen over de gewone leerstof on over den genera werkwoordsvormen in alle tijden hun meerstof overhoord en gee valueerd worden en wijzen er zijn geen afzonderlijke leexamenslsummatie en de vier vaardigheden maar die moeten de ve toetsen er zijn ook geen andere maatstaven andere leerlingen ook leren beoefenen bij de beoordeling van mondelinge en schriftelijke proeven nederlands is nederlands zowel binnen het schoolvak als binnen de voertaal aileen als al het kruit zonder resultaatverschoten ward kan de leerling naar een zwakkere d i een hulpmiddelen minder taalgerichte studierichting overgeplaatst worden dit verondersteltdegelijke informatie naar rond mentaliteitsverandering de ouders toe stap voor stap indien nodig wie taal onderwijst leert ook de culturele achter beheydt l vroege tweeta-

ligheid in het kind grond van die taal aan behalve aan de mentali 1983 1 29 32 teit van franstaligen moet er dringend wat aan b r t de andere belgen brussel openschool hun onbegrip voor de nederlandsenlaamse brt 1984 cultuur gebeuren maar dat kan ook voor vlaam extra g nederlands van buitenlanders mui se antwerpse leerlingen golden daarvoor hoeft derberg coutinho 1978 geen extra beurt voor franstaligen voorzien to grosjean f life with two languages 1982 worden toneel voordracht gesprekken met hoefnagel hohle m het belang van de taalom vooraans taande vlamingen contact met kunste geving bij tweeds taalverwerving in duiten naars concerten tentoonstellingen lectuur jandse kinderen op nederlandse scholen 1977 bezinning staan nergens uitdrukkelijk in een 16 24 40 leerplan nederlands maar blijven pijlers van mackey w f bilinguisme et contat des langues schoolvak en voertaal parijs klincksieck 1972 w i febr 1990 19 de jaargang nummer 4 parkhurst j learnabiliti and second lingua tenlanders groningen wolters noordhoff 1983 gm dordrecht faris publications 1988 van de poel k woordwijs aarhus dene mar ruys m de vlamingen tielt amsterdam lan ken universiteit hus 236 1989 noo 1979 simoes a the bilingual child new york aca demic press 1976 structuren en spreekvaardigheid wexler cullicover formal principles of lan guage aquisition 1980 berlijn g h de boer nou jij purmerend wilmars d de psychologie van de franstallge muusses 1973 in vlaanderen antwerpen n v standaard boek coenen j e a van horen en zeggen diepen beek wetenschappelijk onderwijs limburg wilmots j g voor wie nederland en viaande 1973 ren wil leren kennen diepenbeek wetenschap kessler the aquisition of syntax 1971 pelijk onderwijs limburg 1978 wilmots j g voor wie nederlands wit leren diepenbeek wetenschappelijk onderwijs lim burg 1974 leerboeken en cursussen algemeen leesvaardigheid beheydt l e a het certifi caat nederlands als vreemde taal brussel vlaamse gemeenschap de lave carden nederlandstalig tijdschrift voor 1983 andertaligen malle de sikkel brassine j h ver schueren nieuwe aspec sleutelgat een blik op nederlands tijdschrift voor tea malle de sikkel 1978 12 15 jarigen die met nederlands beginner mal de vriendt m j s e a nederlands van nu le de sikkel brussel didier 1978 vanne g a de la court neder landse basis dumont m 8 f van passel creatief nederlands lectuur matte de sikkel malle de sikkel 1986 nieuwborg e p ostijn vlot vooruit brussel plantyn 1971 spel vaardigheid teleac ik heb u lief mijn nederlands utrecht teleac van visschel a j smets nederlandse spel van egmond van helten h m nederlands oefeningen voor franstaligen malle de sikkel groningen wolters noordhoff 1980 taalvakanties woor denschat en taaleigen bond jorge en grote gezinnen beheydt l gen zinnig wogrd lier van in 1987 zie plaatselijke afdelingen decoo w e a woordpas zaventem elsevier centre d animation en langues training 1988 101 rue des postes 7490 braine le comte de kleyn p e nieuwborg basiswoordenboek animatiecentrum voor talon ned erlan4 leuven wolters 198 3 lambermontplaats 25 2000 antwerpen de vriendt de man m j frequentie van woor taalstages w de pauw den en structigen in gesprokep nederlands t hoge 120 8500 kortrijk brussel didier 1969 vereniging vlaamse leerkrachten hart j potter h lgerwoorlenboek voor bui zwijgerstraat 37 2000 antw erpen 19 de jaargang nummer 4 febr 1990 nederlandse dienst voor toerisme niet in de doorstroming ook over de anderen ravenstein 68 1000 brussel kunnen we ors niet definitief uitspreken omdat dit nationale confederate ouderverenigingen

een nieuw onderzoek vereist dit team kon alleen guimardstraat 1 1040 brussel in 1 so aan het werk en dan nog tijdens de aange duide periods ervaringen van henzelf en van de bevroagde leerkrachten gaven een pessimistische prognose besluit en wat met gent brugge en andere vlaamse steden het onderzoeksteam vertrok van uit enkele vragen ook daar leven franstaligen occasionele contac de antwoorden ten met schoolinspectie p m s cents flavor de franstalige kinderen met een hoog iq scoren mingscentra ouders en leerkrachten bevestigen in het nederlandstalig onderwijs van het eerste de vermoedens rond dezelfde situaties als in het jaar so zeer goad kinderen met lagers 10 s antwerpse ook daar is dus rood aan mentaliteits beginner in een doorstromingsafdeling en eindi verandering en reels remedioring zelden wordt er gen in het beroepsonderwo met hier en daar een andersdan occasioneel en amateuristisch gewerkt uitzondering meestal is de voertaalbeheersing van en de schoolse evaluate is er een van welwillend deze leerlingen zo miniem dat ze ook voor het held schoolvak nederlands zeer zwak scoren hun wordt het niet de hoogste tijd dat er in vlaanderen franstaligheid is dus een handicap voor hun stu ook eens systematisch aan de leerkrachten ne dieloopbaan de oorzaak van deze handicap ligt derlands in functie van tweetaligheid gedacht bij de ouders die onvoldoende voorgelichtzijn i v m wordt toi to veux aussi avoir un snoepeke vroege tweetaligheid bij kinderen maar het kleu ter en basisonderwijs gaan niet vrijuit omdat ze jos van de poel de ouders hierover niet geïnformeerd hebben als jan ockeghemstraat 12 verzachtende omstandigheid geldt voor de leer 2520 edegem krachten hun onvoldoende opleiding in het opvan gen en begeleiden van deze ouders en kinderen nu heeft de school geen didactiek geen tijd en geen geld ai le rem nring berust op persoonlijke tusse oor inzet en iwelwillendheids van de leerkracht in het so van de leerkracht nederlands doze laatste wordt dan door zijn collega s andere vakken nog knack fp school dikwijls gedwarsboomd haarwelwillendheid neemt door de tweede maal organiseert knack op soms frauduleuze vormen aan wanneer de frans school een lessenwedstnjd voor leraars talige met onvoldoende kennis van de voertaal toch de opdracht mask een les of lessenreeks naar een hoger jaar moetovergaan dwang van de waarbi op de eenof fere manier zinvol van directie en de klasseraad spelen hierin mee uit de knack gebruikge maakt wordt het thema van praktijk blijkt dat de behaalde punter voor neder deze lessenreeks is jongeren en actuate lands geen juist beeld van de taalkennis geven de lessen moeten voor 1 mei 1990 ingestuurd worden naar kos wedstnjd t a v blanckaert een wine rekensom van de 899 onderzochte meiboomlaan 33 8800 roeselare leerlingen waren er 130 tweetalig dertig order pralctlsche inlichtingen en het volledige regle hen waren nederlands onkundig ze madden wel mentkunt u bij bovengenoemde bekomen tel nederlandstalig basisonderwijs in antwerpen 051 23 23 11 gevolgd gedurende zes tot tier jaar naar alto p s er zijn priken waarschijnlijkheid begindigen ze hun so loopbaan a febr 1990 19 de jaargang nummer 4 noten 1 erika lambin boechout ludo van der sancle te was oen waffeling van zware houten bal edegem dree vandyck hove jos van de ken poel edegem ede leedaar 70 n verzameling aanleggen is 2 inrichtende macht bisdom antwerpen dat geen verloren tijd nee ze bezorgt je veal 3 dirk wilmars de psychologie van de fransta voldoening in je vle je moot weten dat lige in vlaanderen mijn oom een venvoed verza-

melaar is 4 daze benamingen z n vetwarrend surds 1970 11 thuistaal dialecken so-
ciolecken eigen worden de specifieke haman voor oude en neologismen vreemde
woorden voedingsbo modemehumaniora middelbare scholen voor dem voor het a
n meisjes en voor jongens in de spreektaal door 12 non vitae sod scholae discimus
seneca elkaargebruikt wijsprekengemakshalve over 13 7 10 lessen in 1 so antwet-
pen zijn aan woord so en zinsontleding en spelling gewijd ook 5 de onderzochte
klassen behoordentotheilige nederlandstalige leerkrachten kennendusbljk familie
berchem heilig hart antwerpen bear de essentie van het taalonderwijs niet institu-
ut van de dames van het christeluk on 14 uit een was van 20 25 leerlingen ham
het team dorm s antwerpen sint jan berchmans ant de gesprekresuftaten van drie
nederlandstali werpen sint jozef antwerpen onze lieve ge leerfingen ftan zeer-
goede iten middelma vrouw van lourdescollege edegem onze tige oon zeer zwakke
en vergeleek die met de lieve vrouwinstituut pulhof berchem regi resultaten van
de franstaligen na pads hove en sint stanislas berchem 15 in pedagogische bijdra-
gen 89 feb 88 schrifft 6 jezuietencolleges en broederscholen behoren c vyncke
over mondeling taalgebruik niet tot het diocesane inspectiegebied antwer 16 in
edegem kon je in 1987 in bepaalde straten pen en vielen buiten de bevoegdheid
van het been huffs huren kopen als je niet franstalig onderzoeksteam was 7 in de
periods van het onderzoek was l van 17 dirk wilmars zie 2 herckdiocesaan hoofdinspecteur
basisonder 18 prof l beheydt louvain la neuve onder wijs zocht gentse
neuters en zijn eigen eerstejaars 8 29juni 1983 wetbetreffende de leetplicht b s
germanisten zijn referaat over vroege twee 6 7 1983 taligheid 1986 met uitge-
breide bibliografie 9 o a leerplanvoor lagere scholen 1969 leer 19 wiskunde ksica
chemie biologie enz plan nederlands nvkto 1967 en experimen 20 l beheydt zie 18
tele leetplannen late graad kno 1977 21 toegegeven dat het vreeerde talenonder-
wijs 1 aenkele cloordenkeles uit 5de leerfaarimsis binnen de les met eon andere
voertaal werkt ghool pipmoer slaapt met z n hoed op maar dan kid contrastief met
het nederlands pigemoer wordt er heat noch koud van hij samenwerkt kentversch-
nendeoucle rakkers die de pijp zqn 22 het pelt van de voertaal en het schoolvak
blqkt uitgegaan met eennaargevoel werd de rode uit het schookapport vorigl aar
en hetgesprek ridderwakker dezoldering van de enge ruim btj de inschrgving 19
de jaargang nummer 4 febr 1990